

José Falcão (Brazilia), criticul literar Mireca Braga (România) ș.a. A fost o săptămână reconfortantă, în care spectacolele au alternat cu dezbateri dedicate specificului teatrului pentru copii, dramaturgiei sale, expresiei scenice inovatoare. Portughezii au adus, în sala Teatrului Garcia de Resende, spectacolul *Ma liang* de Domingos de Oliveira, montat cu bun-gust de Manuel Guerra, grup teatral legatim de Unidade Infância din Évora. Colectivul teatral „Combat” din Cartaxo s-a prezentat cu o creație colectivă, *Cîntecele puiului*, iar grupul „O Bando” din Lissabona, cu spectacolul *Autos altos e baixos*, ale cărui soluții scenografice, de mare forță expresivă, se dovedesc deseori de eficiente. Opt actori în cămăși galbene au minuit, în fel și chip un imens ceasul roșu, de aproximativ 80 de metri pătrați, transformîndu-l cînd în peisaj deluros, cînd în celule inexpugnabile, cînd, iarăși, în câmpie acoperită cu lanuri de grâu; o polifuncționalitate scenică desăvîrșită. Păpuși însufluite rîsar din decor, prin deschizături cu

fermoare abii disimulate în materialul textil. Într-un cuvînt, un spectacol uimitor. Teatrul TEUC din citadela universitară Coimbra a supus interesului *Pasărea albă* de Emile Herbois, un spectacol muzical cu accente melancolice, din care răzbate în mod special sensibilitatea regizorului Doolindo Leal Pessoa. Françoise Pillet din Sartrouville a scris și a montat prezentarea *As palavras não têm escamas*, un joc de „semne” teatrale, care mi s-a părut mai puțin inteligibil pentru copii. Un alt teatru, mai tînăr, grupul G.A.T. din Barcelona, a adus la Évora montarea *Capul dragonului* de Ramón María del Valle Inclán, în regia lui Enric Flores. Tehnici, stiluri, modalități foarte diferite. O mare diversitate scenică în spectacole, optimism în tendința de a capta, prin arta teatrală, atenția și interesul copiilor de diferite vârste.

La întîlnirea internațională de la Évora, Teatrul de păpuși din Sibiu a fost prezent cu spectacolul *Dulce ca sarea* de Alecu Popovici și Viaciu Gafița, în regia sub-

semnatului și în excelența scenografie semnată de Eustațiu Gregorian. Vreme de o săptămînă, echipa teatrală sibiană, purtîndu-și „căruta” din loc în loc, a străbătut drumurile țînatului, printre plantații de arbori de plută, portocali, arbuști de ananas, recoltînd aplauzele entuziaste ale copiilor din localitățile Évora, Viana-Alentejo, Estremoz (orașul cu trotuare de marmură!), Mora, Almada-Lisabona, Seixal. Fără dublarea rostirii scenice în limba portugheză fără „traducere la caseă”, reprezentarea noastră s-a făcut pe deplin înțeleasă și gustată de copii. Succesul, confirmat de presa portugheză, a fost consfințit și de Municipalityatea din Seixal (oraș muncitoresc, puternic centru siderurgic), prin medaliile acordate fiecărui interpret. Artiștii români, soli ai unei țări socialiste, sărbătoriti în majoritatea localităților vizitate, au trăit momentul de vîrf al emoției la recepția organizată în Almada-Lisabona, cînd Teatrului de păpuși din Sibiu i-a fost acordată Medalia de onoare a Academiei Almadense.

Mircea Petre Suci

15.000 km. prin Italia cu Opereta bucureșteană

O echipă de 104 oameni, ocupînd două autocare, devansată de un camion cu decorații și costume, a plecat, la jumătatea lunii iunie, spre Italia.

Prima oprire: Padova (doar pentru trei ore), deoarece mergem să jucăm, la Fratta Polesina, *Văduva veselă*, într-un teatru în aer liber, vechi de 500 de ani. Scena, încadrată de uriașe magnolii încă înflorite, are trepte și coloane impunătoare. Un public cald, aria Wiliei — bisată, septetul, french-can-can-ul, duetul pavilionului se termină în urale și cuvîntul „brav!” răsunînd din toate părțile, înseamnă că turneul a început cu bine. Ne întorcem la Padova, alegînd, din toate minunile ei, Capela Serovegni, o simplă sală bolhită, cu pereții în întregime acoperiți cu fresce de Giotto.

Golful Napoli, orașul Castellammare di Stabia. Teatrul e așezat într-o grădină cu

platani. Spre sfîrșitul actului I, începe ploaia, se anunță întreruperea spectacolului și începe demontarea. Spectatorii s-au refugiat sub platforma termelor; după douăzeci de minute, ploaia stă și, ca la un semn, își reiau locurile, arătîndu-ne stelele, care apăruseră între timp. Directorul Zaharescu ține un scurt consiliu și, în cîteva minute, remontăm fossa și scena și, în aplauzele sacadate ale publicului, începe actul al doilea.

„Spectacolele companiei de stat din București s-au înscris pe o orbită inovatoare, demonstrînd că opereta trăiește în zilele noastre un revirmant”.

„II. MATINO” (Castellammare), joi 19 iulie 1979.

Intr-altă seară, spectacolul se întrerupe în timpul primului act, tot din pricina ploii. De data aceasta, spațiul ocupat de public fiind acoperit, soliștii și orchestra continuă reprezentarea sub formă de concert, chiar în mijlocul spectatorilor, al căror entuziasm ne emoționează încă o dată. Da! Italianii ascultă muzică în orice condiții.

Dar Napoli ne primește cu cer albastru și cu forfota-i binecunoscută. Ne împărțim: un grup merge să vadă teatrul „San Carlo” — în ghid serie că e al doilea, ca **grandoare**, după „Scala” din Milano, iar custodele ne spune că e primul din Europa și că are acustică perfectă. Colegul lui, ajuns pe scenă, ne și convinge, „pe viu”, de acest lucru. Alt grup admiră, la Muzeul Național, statuile de bronz, de valoare inestimabilă, provenite de la Ercolano și Pompei. Din orașul dispărut sub lavă acum 1900 de ani au fost scoase la lumină două treimi, printre care și Teatro Grande; aici, în fața a peste 3.000 de spectatori ocupând și treptele, am jucat trei seri la rind, într-un entuziasm greu de uitat. Drept răsplătă pentru succesul nostru, un dar: o plimbare la Capri (accentul pe prima silabă — cum pronunță localnicii).

„Un deosebit succes a înregistrat spectacolul Singe vienez, pe care Teatrul de Operetă din București l-a prezentat la Castelul San Giusto. Regia, bogăția costumelor, omogenitatea orchestrei, interpretii cu primum prelungite aplauze, spectacolul fiind susținut într-o îngrijită limbă italiană”.

„IL PICCOLO” (Trieste), 25 iulie 1979.

Ne înapoiem la Sorrento. Pe puntea vasului, Dorin Teodorescu și Alexandru Ioniță, „în voce”, ducelază cu canzonete napolitane, spre încântarea și în aplauzele numeroșilor turiști și chiar ale echipajului. Seara, Victoria și-al ei husar. Poate, nicicând, melodiile lui Abraham n-au sunat atât de frumos peste liniștea straniului Pompei.

Trieste: spectacolul cu Singe vienez — și cu... emoții mai mari, în acest oraș fiind singura companie stabilă de operetă din Italia. Ni se spusese că publicul de aici e mai rezervat. Spre bucuria noastră, și noi și publicul am constatat exact contrariul...

Galileo s-a născut la Pisa. În Dom, ne vom opri sub lampadarul care i-a inspirat fizicianului legea mișcării oscilatorii. Tot pe urmele lui Galileo, suind cele 294 de trepte, ajungi în vârful turnului înclinat în fața timpului, și poți cuprinde cu ochii și cu inima întregul oraș; poate, și casa în care Byron a scris „Don Juan”. Seara, ne-am străduit să dăm pisanilor un spectacol bun.

Pescara e un port pitoresc. Marea e foarte aproape, în spatele publicului, în fundalul scenei, chiparoși înalți, iar deasupra lor, o lună fantastică, un decor potrivit pentru

actul III din Singe vienez. Un public care se amuză copios, „prinde tot”, cum spunem noi.

„Este meritul Teatrului de Operetă din București, unul dintre cele mai bune din Europa, recunoscut pentru realizările sale pe plan internațional. Spectatorii au fost entuziasmați, subliniind cu intensitate și îndelungate aplauze pe interpreți. Cleopatra Meliloneanu a fost aclamată în rolul principal din Văduva veselă. Cel de-al doilea spectacol, Singe vienez, a demonstrat încă o dată valoarea trupei române, dintre interpreți impunându-se Mihaela Mija, George Hazgan, Nicolae Simulescu, Cornel Rusu... Compania română a înregistrat un mare succes, prezentând spectacole de înaltă înaltă artistică, stabilind cu publicul siracusian un raport pe care numai arta îl poate realiza”.

„IL DIARIO” (Siracusa), marți 21 august 1979.

Sicilia e ca o pîine caldă și rumenă. Ni se spune că publicul de anul trecut ne așteaptă. Oare vom recăpăta succesul de la Siracusa? Răspunsul vine după primul spectacol, dat în teatrul grecesc datînd din secolul V î.e.n., unul dintre cele mai mari (134 m. diametru) și mai bine păstrate teatre antice. Jucăm pe scena unde s-a dat prima reprezentație cu Perșii de Eschil. Acustica, și aici, ca în cele mai multe teatre în aer liber din Italia, este minunată; publicul, la fel de minunat, ne răsplătește cu aplauze și coșuri cu flori. Directorului nostru i se cere să promită că în anul viitor vom face un turneu mai lung, numai în Sicilia.

„Orchestra, sub conducerea dirijorului Liviu Cavassi, penetrantă, concentrată, atentă în realizarea planurilor sonore, a subliniat cu tensiune și exigență textul acțiunii dramatice. Lucia Tibuleac a dat personajului interpretat toată intensitatea sentimentelor, cu un glas bine modulată, bogat în culori, cu o frazare elegantă și plastică, Eugen Fimateanu a realizat cu măsură și cu un lirism lăuntric expresiv rolul Koltay. Regia, aparținînd lui George Zaharescu, a atins rezultate strălucitoare în modul în care a fost gândit spectacolul, conturînd o realizare viguroasă. A întregit fericit spectacolul baletul, cu o interpretare bogată în expresivitate”.

„GAZETTA DEL SUD”, vineri 24 august 1979.

După 46 de zile de turneu (35 de spectacole, în 19 orașe, văzute de 65.000 de spectatori), echipa s-a întors acasă cu bucuria de a fi reprezentat cu cinste arta românească.

Constanța Cîmpeanu